A°. 1863. N°. 220.

Opregte Vrijdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 18 September.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

FRANKFORT, 16 September.

De algemeene inhoud der jongste berigten omtrent den poolschen opstand is, dat de krachten der opstandelingen aan het afnemen zijn. Bij de pruissische Regering zijn verslagen ontvangen uit de provincie Posen, waaruit blijkt, dat er, sedert de vernietiging van het corps van *Taczanowski*, uit Posen geene manschappen meer vertrokken zijn naar het tooneel van den strijd. Zijnerzijds meldt de Krakauer *Czas*, dat, na de gisteren medegedeelde nederlaag van *Lelewel*, in het Lublinsche nog zes afdeelingen van insurgenten hebben weten stand te houden, en wel onder aanvoering van *Zielinski*, van *Rudzki*, van *Ewiek*, van *Jankowski*, van *Lutynski* en van *Grzymala*. Deze kleine corpsen zijn onvoldoende, zegt men, om op den duur wederstand te bieden aan de russische overmagt, en indien de opstandelingen den strijd wenschen te rekken tot aan het aanstaande voorjaar, zal het noodig zijn, dat zij al hunne krachten inspannen.

— Door de roomsch-katholieke theologische faculteit der Weener hoogeschool is een vlugschrift openbaar gemaakt, waarin de stelling verdedigd wordt, dat die universiteit een katholiek karakter bezit; dat het bestaan van eene faculteit voor de protestantsche godgeleerdheid, als onderdeel der Weener hoogeschool, met dit katholiek karakter in strijd zou zijn, en dat buitendien de protestantsche theologie in de groote hongaarsche school van Dubreczin een wetenschappelijk middenpunt bezit, dat ruim voldoende is voor de behoeften der gezamenlijke oostenrijksche protestanten. Volgens de Augsburger *Allgemeine Zeitung*, is deze brochure, zoowel uithoofde van de feiten, die daarin aangevoerd worden, als van den onbewimpelden toon, waarop zij geschreven is, eene belangrijke bijdrage tot de kennis van den tegenwoordigen toestand in Oostenrijk.

— In den schoot van het oostenrijksche Huis der Afgevaardigden openbaart zich meer en meer het streven om, ten aanzien van het door het Frankforter Vorsten-Congres aangenomen plan tot hervorming van het Duitsch-Verbond, zich te verklaren ten gunste der beginselen, beleden door het Frankforter Congres van duitsche Afgevaardigden. Vermoedelijk zal zich, ten gevolge van dit streven, in den boezem der Kamer eene dusgenaamde duitsche partij vormen, en de hoofdgedachte, waar deze partij zich om scharen zal, zal deze zijn, dat, om te geraken tot eene grondige hervorming der duitsche bondgenootschappelijke instellingen, de door de Vorsten in het leven geroepen vergadering van Gedelegeerden behoort uitgebreid te worden tot een eigenlijk gezegd Bonds-parlement.

— *L'Europe* meent eenige bijzonderheden te kunnen mededeelen omtrent het antwoord van den Koning van Pruissen aan de duitsche Vorsten. Dit antwoord, zegt zij, ligt sedert verscheidene dagen gereed, en is op dit oogenblik misschien reeds verzonden. Het bestaat niet slechts in eene weigering om deel te nemen aan de toepassing der te Frankfort in beginsel vastgestelde hervormingen, maar tevens in eene scherpe en somtijds bittere kritiek van het geheele oostenrijksche hervormingsplan. Mogt het pruissische antwoord inderdaad zoo vijandig van toon bevonden worden, als men op dit oogenblik reden heeft te voorzien, dan zou het niet onmogelijk zijn, dat de achttien Vorsten, die het oostenrijksche plan aan den Koning van Pruissen toegezonden hebben, tot het besluit kwamen om, bij wijze van wederantwoord, de vergadering van Gedelegeerden te Frankfort bijeenteroepen. „Dit Parlement (zegt *l'Europe*), door het onlangs gehouden Vorsten-congres tot eene werkelijkheid gemaakt, laat, wat zijne zamenstelling betreft, ongetwijfeld veel te wenschen over, doch het vertegenwoordigt niettemin een onwedersprekelijken vooruitgang in het staatkundige leven van Duitschland. Komt het te zamen, dan zullen de duitsche Vorsten zich in tweederlei opzigten verdienstelijk hebben gemaakt. Vooreerst toch zal hunne oproeping mogen aangemerkt worden als eene nieuwe hulde aan de deugdelijkheid der parlementaire instellingen, en ten andere zullen zij den Koning van Pruissen en zijnen president-minister op deze wijze zedelijk noodzaken om zich schier te gelijkertijd te onderwerpen aan het oordeel van een pruissisch en van een duitsch Parlement."

— Omtrent de te geven uitvoering aan het besluit der Bonds-vergadering, betreffende het bezetten van Holstein, worden heden geene nadere bijzonderheden gemeld. Met het toezenden der vereischte officiële kennisgeving aan Koning *Frederik* van Denemarken, — met het marschvaardig verklaren van het voor de bezetting aangewezene legercorps en met het verbreken der diplomatieke betrekkingen tusschen Denemarken en Duitschland, zal noodwendig eenige tijd moeten verloopen; doch niets van dit alles, zegt men, zal de Bonds-vergadering, die daarbij voornamelijk aan den invloed van Oostenrijk gehoorzaamt, afbrengen van het voornemen om den Koning van Denemarken met nadruk tot de orde te roepen.

Eene gebeurtenis, die er niet toe schijnt te zullen bijdragen om de tusschen Duitschland en Denemarken bestaande spanning te doen afnemen, is het vertrek naar Kopenhage van den bij de Bonds-vergadering sedert vele jaren geaccrediteerden deenschen gezant, den baron *Dirkinck v. Holmfeld.* De geschokte gezondheidstoestand van dezen te Frankfort zeer geachten diplomaat heeft hem het besluit doen nemen om aantedringen op zijn onverwijld ontslag.

— Een heden uit Weenen afgezonden telegrafisch berigt houdt het volgende in: „Prins *Gortschakoff* zegt in zijn antwoord aan de oostenrijksche Regering, dat Rusland verder niets te voegen heeft bij zijne vroegere verklaring, betreffende het zesledige programma. Rusland weet de vredelievende gezindheid van Oostenrijk op haar waren prijs te schatten; het deelt in Oostenrijks wenschen voor het welzijn van Polen, doch bejammert het, dat de goede verwachtingen, die op de verlangde en gegevene inlichtingen gebouwd waren geworden, zich niet verwezenlijkt hebben, en dat het vroegere verschil van meening nog altijd voortduurt. Op dezen laatsten grond acht Rusland alle verdere voortzetting der discussien overbodig".

— Van wege de oostenrijksche Regering is een verslag openbaar gemaakt van den op dit oogenblik in Hongarije heerschenden nood. Er blijkt daaruit, dat alleen in het comitaat Arad 1980 zieke arbeiders onderstand behoeven, terwijl er 7349 zonder werk zijn en 8288 kleine grondeigenaars een voorschot noodig hebben. In dit getal van 17,617 behoeftigen zijn de vrouwen en kinderen niet medebegrepen. De stad Vasarhely telt 1200 zieke arbeiders en 5000 gezonde zonder werk; de stad Debreczin 1811 zieke arbeiders, enz. De dringende nood heeft een aantal mannen de steden doen ontruimen en hen de wijk doen nemen naar het platteland, waar zij de openbare wegen onveilig maken.

— Er wordt verhaald, dat de oostenrijksche politie te Weenen, tijdens het verblijf van den russischen Grootvorst *Konstantijn* aldaar, in stilte een aantal buitengewone maatregelen genomen heeft, ten einde de persoonlijke veiligheid van dien Prins te beschermen. Dit doet vermoeden, dat er onrustbarende geruchten in omloop zijn geweest omtrent een tegen het leven van den Grootvorst beraamden aanslag.

— Gisteren ochtend heeft te Berlijn, onder het voorzitterschap van den heer *von Bismarck*, weder eene bijeenkomst der pruissische ministers plaats gehad, die verscheidene uren geduurd heeft. Men vermoedt, dat bij die gelegenheid de aanstaande verkiezingen ter spraak zijn gekomen, en dat de bewindslieden een besluit genomen hebben omtrent de mindere of meerdere vrijheid, die aan de lands-ambtenaren, bij de uitoefening van hunne regten als kiezers, zal gelaten worden.

De *Berliner Allg. Zeitung*, het hoofdorgaan der constitutionelen of oud-liberalen, legt heden de verklaring af, dat de mannen van deze partij welligt niet aarzelen zouden om met die des behouds een bondgenootschap aantegaan, ware het niet, dat de conservativen, die op dit oogenblik de regeringspartij uitmaken, zich zoo weinig lieten gelegen liggen aan de bepalingen der Grondwet. De constitutionelen weten zeer wel, zegt het genoemde blad, dat de voorstanders van het gouvernement hen aanmerken als ideologen en doctrinairen; doch zij troosten zich met de gedachte, dat ook het regt eene magt is, en dat deze magt eindigen zal met te zegevieren.

PARIJS, 15 September.

In het regeringsblad is heden eene circulaire opgenomen van den minister van Binnenlandsche Zaken, waarin de prefecten worden aangespoord om de gemeentebesturen zoo veel mogelijk te bewegen tot het oprigten van maatschappijen van onderlingen onderstand. Hij verzoekt hen verder om de bestaande door particulieren opgerigte maatschappijen te doen gevoelen „dat zij zich aanzienlijk kunnen bevoordeelen, zoo zij zich door den Staat doen erkennen", en verkondigt thans reeds, dat die vereenigingen, welke de erkenning van den Staat met „de daaraan verbondene voorregten" mogten verkiezen boven een eigen onafhankelijk bestaan, op de noodige geldelijke bijdragen kunnen rekenen.

— De aandacht is thans, onder andere meer of min belangrijke aangelegenheden, ook gevestigd op Spanje, waar eerlang de algemeene verkiezingen zullen plaats hebben. Het door de Progressisten te Madrid uitgevaardigde manifest is mede onderteekend door den generaal *Prim*, den heer *Olozaga* en den heer *Madoz*. Gelijk men weet, acht de partij der Progressisten het geraden om aan de verkiezing geen deel te nemen, en wordt in haar manifest uiteengezet, waarom die onthouding noodig is. Slechts ééne reden wordt aangevoerd, te weten, dat de Progressisten zich niet kunnen vereenigen met het ministeriële besluit, waarbij de vrije uitoefening van het regt van vereeniging slechts wordt toegekend aan de stemgeregtigden. De leiders der partij van den vooruitgang meenen, dat daardoor eene zoo belangrijke inbreuk wordt gemaakt op de regten der burgers, die het kiesregt niet bezitten, dat zulks alleen reeds den maatregel der onthouding regtvaardigt. — Het *Journal des Débats* maakt de aanmerking, „dat er landen in de wereld zijn, waar men zich om eene zoo geringe reden niet zou laten terughouden van het uitbrengen zijner stem."

Het genoemde dagblad, de aandacht vestigende op de verdediging van Charleston, brengt in het midden, dat het weder de operatien der Geconfedereerden begunstigt, vermits de Federalisten door een zwaren storm genoodzaakt zijn geworden om het bombardement van het fort Moultrie tijdelijk te staken. Wat het fort Sumter aangaat, zijn de Geconfedereerden er in geslaagd, op de puinhoopen weder eenige stukken geschut in batterij te brengen. Volgens de *Débats*, is de hardnekkige verdediging van dit eiland, 't welk bijna geheel zonder fortificatie-werken is, terwijl de vijandelijke vloot voor hetzelve vrijelijk manœuvreert, welligt een der meest merkwaardige militaire feiten van den tegenwoordigen americaanschen burgeroorlog.

— De zaak van de vijf Napolitanen, die nu door de fransche Regering weder ter beschikking zijn gesteld van het italiaansche Gouvernement, geeft steeds aanleiding tot zeer uiteenloopende beschouwingen in de dagbladen. De clericale dagbladen houden steeds vol, dat het een onteerend feit is voor de fransche Regering, om vreemdelingen uitteleveren, die door het visa van den franschen gezant regtstreeks onder hare hoede waren gesteld, en zet verder al weder uiteen, dat, wat men in het zuidelijke Italie met den naam van *rooverij* bestempelt, niets anders is dan nationaal verzet tegen de wederregtelijke bedrijven van Piemont gedurende de drie laatste jaren. Volgens de clericalen, behoort men geen oogenblik uit het oog te verliezen, dat Parma, Modena, Toscane en Napels door de algemeene revolutie reeds zijn verzwolgen, maar dat dit niets beteekent, zoo lang het groote doel „*Rome*" niet bereikt is. „*Italie om Rome*": in deze drie woorden is de geheele geschiedenis van den nieuweren tijd te zamengetrokken. „Rome of de dood" is het „*alea jacta est* (de teerling is geworpen)" van de Revolutie, die nu, òf het Pausdom moet overwinnen, òf door hetzelve zal worden verpletterd.

De republikeinsche *Siècle* brengt heden in het midden, dat in elk geval de zaak der vijf napolitaansche gevangenen hare nuttige zijde heeft, vermits men eenigermate is ingelicht omtrent de vroegere bedrijven dier door de clericale bladen zoo hoog verhevene „verdedigers van den troon en het altaar". Het is nu onder andere gebleken, dat de personen van *C.* en *J. la Gala* den 12den April 1855 door het geregtshof in Terra di Laboro tot 20jarige tuchthuisstraf zijn veroordeeld, wegens diefstal met braak, des nachts, in een bewoond pand.

— Gelijk is medegedeeld, is het annamitische gezantschap hier ter stede aangekomen en, naar men vrij algemeen verzekert, is het doel der zending, het polsen van de fransche Regering omtrent de vraag, of er eenige mogelijkheid bestaat op de vernietiging van het tusschen Frankrijk en Cochinchina gesloten tractaat, van welke vernietiging het eerste en gewigtigste gevolg zou zijn, dat drie door Keizer *Tu-Duc* aan Frankrijk afgestane provincien weder in diens bezit kwamen. De aan dit land toegekende handels-voordeelen zouden gewaarborgd blijven door de vestiging van kantoren en versterkte posten in de voornaamste havens des lands, terwijl het geheele Rijk zou worden gesteld onder het fransche protectoraat, waardoor aan de Regering van Keizer *Napoleon* een overwegende invloed zou worden verzekerd.

Reeds wordt in een clericaal hoofdorgaan aangemerkt, dat, hoe verleidelijk dit voorstel ook moge wezen, Frankrijk daartoe niet zou kunnen overgaan zonder krenking zijner eer, vermits het hier gelden zou de teruggaaf van grondgebied, verkregen met opoffering van kostbaar fransch bloed. Van die zijde wordt voorts gevraagd, wat het lot zou zijn der annamitische katholieken, die nu gerust zijn, omdat zij op Frankrijk rekenen, maar zeer zeker op de meest willekeurige wijze door *Tu-Duc* zouden worden behandeld, zoodra Frankrijk, door zich terugtetrekken, zijn *prestige* in die verafgelegene gewesten in de waagschaal stelde. Het fransch protectoraat zou niet in staat zijn om die katholieken te beschermen tegen de annamitische Regering, die in elk geval vrij zou zijn om in het binnenland zoodanige maatregelen te nemen, als zij zelve zou goedvinden, en wel zou zorgen, dat zij geen inbreuk maakte op de letter der geslotene overeenkomsten.

Het annamitische gezantschap trekt voor het overige vrij wat minder de aandacht der Parijsche bevolking dan vroeger het japanesche. De ambassadeurs zijn niet groot van gestalte, onbehagelijk van uitzigt, baardeloos, doch zien scherp uit hunne zeer kleine oogen. Zij leggen weinig of geene bevreemding aan den dag over hetgeen zij hier zien, maar laten zich den champagne-wijn bijzonder goed smaken, gelijk mede het fransche gebak, 't welk zij welligt nog aangenamer vinden dan de geconfijte rupsen, waarop die van Cochinchina zoo zeer gesteld zijn. Daarentegen snuiten de gezanten nog op zeer voorvaderlijke wijze den neus.

PARIJS, 16 September.

In de kringen der staatkundige oppositie alhier is men van oordeel, dat de Aartshertog *Ferdinand Max* van Oostenrijk, ingeval hij werkelijk voornemens is om de mexicaansche kroon te aanvaarden, bezwaarlijk vrede hebben kan met het drijven der fransche Regering om de noord-americaansche Confederatie door Mexico te doen erkennen. Zoodra het Voorloopig Bewind van Mexico tot die erkenning overgaat, zegt men, maakt het zich de noord-americaansche Unie niet slechts tot een magtigen tegenstander, maar tot een onverzoenlijken vijand, en het kan den toekomstigen Keizer van Mexico onmogelijk aangenaam zijn, reeds voor zijne troonbestijging zijdelings gewikkeld te worden in een onvermijdelijken strijd met het Kabinet van Washington.

Naar men zegt, zal er binnen kort eene groote verandering komen in het opperbevel over het fransche expeditieleger in het Mexicaansche. Niet slechts de maarschalk *Forey*, maar ook de generaal *Bazaine* zou naar Frankrijk terugkeeren, en het commando zou opgedragen worden aan een generaal-adjudant des Keizers. Er wordt niet bijgevoegd, of met dien adjudant de generaal *Ney*, dan wel de generaal *Fleury* bedoeld wordt.

— Het antwoord van prins *Gortschakoff* wordt tegen morgen in den *Moniteur* verwacht. Het schijnt te bestaan uit twee gedeelten, een korter en een langer. Het kortere gedeelte heeft, zegt men, den vorm van een brief en behelst weinig meer dan de mededeeling, dat Rusland het onnoodig acht om nogmaals terugtekomen op het vroegere zesledige programma, en dat het de discussie daarover als gesloten beschouwt. Zeer uitvoerig moet daarentegen de memorie zijn, die dezen brief vergezelt, en waarin prins

Gortschakoff Ruslands betrekking tot Polen sedert het jaar 1815 uit de geschiedenis toelicht.

— Het is de aandacht van onze officiële wereld niet ontgaan, dat de Hertog en de Hertogin *van Chartres*, op hunne reis door Duitschland, met bijzondere onderscheiding ontvangen zijn geworden door den Koning van Saksen.

LONDEN, 15 September.

Een der groote Nieuw-Yorksche dagbladen, de *World*, behelst eene redenering, waarin de voordeelen, welke eene vereeniging van Canada met de Ver.-Staten voor die britsche kolonie zou opleveren, met levendige kleuren worden geschetst. Volgens dat blad, zou die vereeniging Canada in de eerste plaats ontslaan van de uitgaven voor het bouwen van fortificatien, en verder aan hetzelve eene duurzame veiligheid, vrede, welvaart en meer vrijheid verzekeren.

Onze *Times* van heden bestrijdt die voorstelling in 't breede, en stelt daarbij in 't licht, dat de bevolking van Canada, die zich tot dus ver hoogst afkeerig van de krijgsdienst betoond heeft, indien zij in de noord-americaansche Unie werd opgenomen, dadelijk onderworpen zou zijn aan de gedwongen conscriptie; — dat zij zou moeten deelen in de last van de door den nog voortdurenden burgeroorlog steeds klimmende americaansche staats-schuld en belastingen; — dat zij, de voordeelen van den vrijen handel met de Ver.-Staten genietende, de voordeelen van den vrijen handel met Engeland zou verliezen; — dat zij onderworpen zou wezen aan het hooge americaansche handels-tarief; — dat de burgerlijke en staatkundige vrijheid, die zij thans geniet, vervangen zou worden door militair despotismus. „Canada (zegt de *Times* ten slotte) zou niet meer eene onafhankelijke natie wezen, maar als een lam nevens een wolf nederliggen."

Het ministeriële avondblad geeft op nadrukkelijke wijze zijne afkeuring over dit betoog der *Times* te kennen, omdat daardoor de schijn geboren wordt, alsof het noodig ware, dat Canada van de bedoelde vereeniging worde afgeschrikt. Het acht dat betoog geheel overbodig en ongepast, omdat de canadasche bevolking bij eenig nadenken zelve wel zal inzien, dat de door het Nieuw-Yorksche blad haar als voordeelig voorgespiegelde inlijving in de Ver.-Staten allezins heilloos voor haar zou wezen.

— Het aan de krijgszaken gewijde blad meldt, dat een britsch regiment naar Japan gezonden zal worden.

— De beurs bleef heden op de vorige hoogte.

LONDEN, 16 September.

De hier aangebragte tijdingen uit Nieuw-York van den 5den dezer melden, dat de Separatisten den front-wal van het fort Sumter hersteld en voor denzelven eene beschutting, uit balen katoen bestaande, hadden aangebragt. Ook waren de kanonniers in dat fort versterkt. — Op de stad Charleston was in de laatste tien dagen niet geschoten.

Latere berigten uit Nieuw-York, namelijk van den 7den, overgeseind naar Kaap Race, houden in, dat den 1sten een algemeen gevecht tusschen de pantserschepen der Federalisten en de forten Sumter, Wagner en Moultrie had plaats gehad, waarbij deze sterkten veel beschadigd waren. Fort Sumter zou op nieuw aangevallen worden. Deze berigten van voor Charleston liepen tot den 3den September.

Voorts wordt omtrent de krijgsbedrijven gemeld, dat de generaal *Burnside* (van de Noordelijken) in Tennessee was doorgedrongen tot Kingstown, zonder ernstigen tegenstand te ontmoeten. Een gedeelte van zijne ruiterij was te Knoxville aangekomen, en andere detachementen van dezelve bedreigden, ten noordwesten en ten zuidwesten van die stad, de naar Oost-Tennessee en Virginia loopende spoorwegen. Naar men verzekerde, was het oostelijke gedeelte van Tennessee, met uitzondering van de streek van Chattanooga, door de Separatisten ontruimd. — In Kansas waren de Separatisten, ter sterkte van 7000 man, door de voorhoede van het leger van den generaal *Steele* over de Bayou Melorie-brug teruggedreven.

— Een te Nieuw-York aangebragt berigt uit Japan van 24 Julij meldt, dat de Japanezen op het britsche schip *Medusa* en het americaansche schip *Pemberton* gevuurd hadden, tusschen Ningaradi en Kanagawa, en dat daarbij verscheidene manschappen gesneuveld waren; — dat het americaansche stoomschip *Wyoming* en de britsche stoomboot *Lauendale* naar de plaats dezer aanranding gestevend waren, de forten, van waar geschoten was, hadden vernield en de kanonnen vernageld. De Engelschen hadden daarbij 3 en de Americanen 5 man verloren. Het zeggen was, dat 2000 Japannezen bij de britsche schepen eene schuilplaats hadden gezocht; maar men dacht niet, dat zij binnen het door de engelsche kanonnen bestreken terrein toegelaten zouden worden.

— Het is nu, naar men verzekert, bepaald, dat ons gouvernement de twee stormrammen, die op de werf van den heer *Laird*, bij Liverpool, uitgerust worden en bijna voltooid zijn, niet in zee zal laten steken voor dat iets meer omtrent de bestemming dezer vaartuigen bekend is.

— H. M. en de haar vergezellende leden van het koninklijk gezin zijn gisteren avond te Balmoral aangekomen.

BRUSSEL, 17 September.

De leden van het Congres te Gent hebben eergisteren des namiddags in eene algemeene vergadering zich bezig gehouden met het bespreken van de wettigheid der doodstraf, welke aangelegenheid door den heer *Pascal-Duprat* ter spraak was gebragt, die als zijn gevoelen dienaangaande heeft verklaard, dat het den mensch niet geoorloofd is om de ziel van zijnen medemensch vóór den tijd op eigen gezag voor den regterstoel Gods te brengen. De eenige redelijke grondslag voor het behoud van de doodstraf is de regtmatige zelfverdediging, en de ondervinding in de landen, waar die straf is afgeschaft, heeft bewezen hoe weinig waarborgen dezelve, waar zij is blijven bestaan, oplevert. — De spreker heeft een brief voorgelezen van den italiaanschen minister *Pisanelli*, die de afschaffing der doodstraf als wenschelijk beschouwt, en heeft daaruit aanleiding genomen om de zoo zeer belasterde italiaansche revolutie in eere te herstellen. Volgens hem, is het tijd, dat het verschrikkelijke beeld van den scherpregter uit de beschaving worde verbannen.

De advocaat *Geelhand*, uit Antwerpen, heeft beweerd, dat de doodstraf niet kan worden gemist; dat de afschaffers veel en aangenaam redekavelen en declameren, maar niets bewijzen. Deze spreker heeft gewezen op de Conventie, die de doodstraf heeft afgeschaft, maar *Lodewijk XVI* heeft doen guillotineren. De doodstraf is, naar zijne overtuiging, volstrekt noodig voor de verdediging van de personen zoowel, als van de maatschappij. — De advocaat *Burg*, uit Luik, heeft voor de afschaffing gesproken.

De heeren *Garnier-Pagès*, *Alexandre Weill* en *Eugène Pelletan*, allen uit Frankrijk, hebben zich meer of minder krachtig tegen de doodstraf verklaard. De laatste spreker heeft gewezen op het pausselijke gouvernement, 't welk het eerste behoorde te zijn om die straf aftestraffen; hij heeft verklaard, dat hij slechts eenmaal eene executie heeft bijgewoond, en dat wel te Rome, waar eene vrouw werd ter dood gebragt, tien jaren nadat zij de misdaad had bedreven.

De beraadslaging is daarop gesloten. — Volgens de statuten, neemt het Congres geen besluit, en wel op grond, dat het slechts wil voorlichten, en geenszins deze of gene zienswijze als het ware aan de wereld opdringen.

's GRAVENHAGE, 17 September.

Een regerings-telegram van Buitenzorg 14 Augustus luidt als volgt: „Eene aardbeving heeft te Banjoemaas onheilen aangerigt."

— Bij kon. besluiten van 16 Sept. zijn benoemd tot burgemeesters: van Pijnacker en Nootdorp jhr. *J. L. Hesselt van Dinter*, van Arnemuiden *C. J. Baars*, van Boekel *L. Verhofstad*.

— Bij kon. besluiten van 14 Sept. zijn benoemd tot regter in de arr. regtb. te Groningen mr. *J. Gockinga*, thans regter plaatsv. en proc. te Winschoten; tot plaatsverv. kantonregter te Naarden *J. Alberti*, burg. van Hilversum.

— Bij besluiten van 16 Sept. heeft Z. M. den kapt. *van Thielen*, van het 1ste reg. inf., op zijn verzoek, op pensioen gesteld; — benoemd: bij het 2de reg. inf. tot 1sten luit. den 2den l. *van Erckelens*; bij het 4de reg. inf. tot kapt. den 1sten l. *Gevers Leuven*, en tot 1sten luit. den 2den l. *de Blij*; bij het 6de reg. inf. tot kapt. den 1sten l. *van der Hoeven*; — den 2den luit. *H. J. Prins* overgeplaatst bij de inf. in West-Indie.

— Bij kon. besluit van 14 Sept. is aan den heer *D. B. P. Zuurdeeg*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als geneeskundige op het eiland St. Eustatius, en is benoemd tot geneeskundige, belast met de plaatselijke geneesk. dienst op dat eiland, de heer *F. L. Nuijens*, thans genees- en verloskundige te Amstelveen.

HAARLEM, 17 September.

Telegrafische Berigten.

BERLIJN, 16 September. Naar men verneemt, zullen al de Staten, welke deel hebben aan het Tolverbond zich bij de alhier te houden conferentie laten vertegenwoordigen. Zoo het schijnt, zal men zich voorloopig in Munchen beraden over de bij die conferentie aantenemen houding. Welk besluit deswegens moge worden genomen, zoo veel is zeker, dat dit van geenen invloed zal zijn op eene beslissing van de pruissische zijde, ten aanzien van het pruissische-fransche handelsverdrag.

KOPENHAGE, 15 September. De Koning van Griekenland heeft bij een familie-verdrag afstand gedaan van zijn erfregt op de deensche Kroon, en de hem in dit opzigt toekomende regten overgedragen aan zijnen jongeren broeder en diens nakomelingen. Bij ontstentenis van dezen laatstbedoelde, zou de deensche Kroon weder op afstammelingen van Koning *George* overgaan.

TURIN, 16 September. Het italiaansche oefenings-eskader zal met Prins *Amadeus* en met den Prins *van Carignan* naar Lissabon stevenen. — Naar men verneemt, zal de revue van dit eskader door den Koning niet voor in November plaats hebben.

SHANGAI, 4 Augustus. Majoor *Gordon* behoudt de bovenhand, en heeft zich van Vahing meester gemaakt.

De berigten uit Japan melden, dat de prinsen daar te lande onlusten verwekken. Van het fregat *Semiramis* (denkelijk een fransch schip) waren troepen ontscheept, die met de japansche soldaten slaags waren geraakt, en deze hadden verdreven.

PARIJS, 16 September. *La Patrie* doet uitkomen, dat, sedert de *Moniteur* heeft aangekondigd, dat de *Florida* is een regelmatig oorlogschip van een Staat, welke als oorlogvoerende magt is erkend, op dit schip al de bepalingen moeten worden toegepast, welke onzijdigen ten aanzien van oorlogvoerende magten in acht behooren te nemen; dat deze bodem derhalve niet burgerlijk in beslag kan worden genomen, en dat, indien fransche onderdanen vorderingen te dien aanzien meenen te kunnen doen gelden, die zaak moet worden behandeld van gouvernement tot gouvernement.

KONSTANTINOPEL, 10 Sept. De kuiperijen tegen het ministerie duren voort. Men zegt, dat *Fuad* een ontwerp overweegt, om Turkije uit de bestaande financiële moeijelijkheden te verlossen. Het publiek slaat met bezorgdheid den loop der staatkundige gebeurtenissen in Europa gade; dit werkt zeer ongunstig op den handel, en deze staat dan ook bijna geheel stil. — Het gedrag van *Cuza*, den Vorst van Wallachije, put het geduld der mogendheden uit. — De Circassiers hebben, naar men verzekert, vier russische battaillons verslagen en bijna geheel vernield.

De Harddraverij, die den 28sten September aanstaande, des morgens ten elf ure, bij gelegenheid der algemeene Tentoonstelling van Landbouw, op den Dreef te Haarlem zal worden gehouden, belooft zeer luisterrijk te zijn.

De prijs, door de stad Haarlem aangeboden, bestaat in eene zeer schoone *zilveren bouilloire* en de premie in een grooten *zilveren inktkoker*.

De paarden moeten den 28sten des morgens ten 8 ure op stal zijn in de Manége van den heer *J. Huffnagel*, waar de inschrijving en keuring op dat uur zal plaats hebben.

— In de zitting van den Raad van State (Afdeeling geschillen van bestuur) van den 16den September zijn voorgelezen besluiten, inhoudende: 1° verklaring, dat *L. J. G. Jousselin Boisséant* geen domicilium van onderstand in Nederland heeft; 2° handhaving van een besluit van Ged. Staten van N. Holland, op een beroep van molenaars te Aalsmeer; 3° handhaving van een besluit van Ged. Staten van Overijssel, betreffende de begrooting van 1863 voor de gemeente Almelo; 4° handhaving van de aanwijzing van *J. Prinsenhage* voor de dienst der militie; 5° niet-ontvankelijk verklaring van het beroep van het bestuur van den Rijn-spoorweg tegen het besluit van Ged. Staten van Gelderland, betreffende den legger der wegen in de gemeente Duiven.

— Bij de stemming voor het lidmaatschap van de Tweede-Kamer der Staten-generaal in het kiesdistrict Dokkum zijn uitgebragt 1390 geldende stemmen, en daarvan 514 op den heer mr. *J. H. Alberda*; 432 op den heer *v. Wassenaer Catwijk*; 345 op den heer mr. *Limburg Brouwer* en 82 op den heer *v. Beyma thoe Kingma*; weshalve over de beide eerstgenoemden eene herstemming zal moeten plaats hebben.

— De turf-collecte voor het par. r. kath. armbestuur, den 16den September te Haarlem gehouden, heeft een bedrag van *f* 701-54 opgeleverd.

— De collecte voor het Nationaal Gedenkteeken van 1813 heeft in de gemeente Urshem, bij eene bevolking van 980 zielen, eene som van *f* 167 opgebragt.

— De Ned. Handelm. heeft de volgende schepen bevracht:
voor Amsterdam: *Josephine Bernhardina*, *Wilhelmine*, *Pollux*, *Gallileï*, *Quatre-Bras*, *Christina*;
voor Rotterdam: *Catharina Jacoba Henriette*, *Noord-Brabant*, *Eduard en Maria*;
voor Schiedam: *Concurrent*.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 17 September. Den 16den dezer in **Texel** BINNENGEKOMEN: *Triest*, Fraage, Galatz; de stoomb. *Magnet*, Londen; *Stjernen*, Hilden, Drammen.

UITGEZEILD: de stoomb. *Nora* en *Diana*, beide naar Londen; *Graaf van Rechteren*, Hull. Wind w. n. w.

Den 16den dezer in **Helvoet** BINNENGEKOMEN: *Peace*, Robert en de stoomb. *Albatros*, beide van Liverpool; *Kate Jane*, Sewell, Grangemouth; de stoomb. N°. 1, Newcastle; *Thames*, Cracknell, Ipswich.

UITGEZEILD: de stoomb. *Earl of Auckland*, Londen; *Patria*, Witt en *Anna en Arnoldina*, van Wijk, beide naar St. Petersburg; *St. Georg*, Dieckman, Hamburg; *Landwursten*, Sundsted, Bremen. Wind z. w.

Den 17den Aug. van Curaçao uitgezeild: *Santa Rosa*, Buikes, Amsterdam.

AMSTERDAM, 17 September. Heden zijn in Texel binnengekomen: *Lion*, *Emma*, Londen; *Maria*, Galatz, l. v. Vlissingen; *Tweelingen*, Vlissingen, l. v. Schiedam met lekkage; *Christina*, Frederikstad; *Minister Thorbecke*, Hull.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

17 *September* 1863. 4½ *ure.*

Thesaurie 3½ p.	91	-	—
NEDERLAND.			
W. Schuld 2½ p.	64¼	5/16	64 5/16
„ 3 „	76 15/16	77	—
„ 4 „	100¼	⅜	100¼
Amort. Sd. 3½ „	94	—	—
Handelm. 4½ „	141⅞	142	142
Aand. Holl. Sp.	112⅜	—	—
Aand. R.-S. 4 „	—	—	.
R.-Sp. 2 L. 4½ „	—	—	—
BELGIË.			
Cert. *Rots.* 2½ „	57⅛	—	—
SPANJE.			
Oblig..... 2½ p.	48½	9/16	—
„ Bin. 3 „	51⅝	¾	51 11/16
Amort. Schuld	37¼	—	—
Bew. Coup....	14¾	13/16	—
PORTUGAL.			
Oblig..... 3 „	48½	—	—
56/62 3 „	48 1/16	⅛	—
„ uitgest.	—	—	—
RUSLAND.			
Hope &C°. 5 p.	102¼	½	102½
„ 28/29 5 „	101¾	⅞	—
„ 31/33 5 „	86¾	—	—
„ 1840 4 „	—	—	—
Or. 2 3 4 L. 4 „	78	—	—
„ 5 Leen. 4 „	—	—	
Obl. 5 Ser. 5 „	84⅜	—	—
„ 6 „ 5 „	91	—	—
„ Lond. 4½ „	89¾	—	—
„ „ 1859 3 „	57½	9/16	—
„ bij *Hope* 4½ „	91	½	91⅛
Insch. Ass. 6 p.	—	—	—
Cert. „ 6 „	—	—	—
Spw. Aand. 5 „	199¾	200	199¾
POLEN.			
Aand. fl. 500 *f*	159½	¾	—

PRUISSEN.			
Oblig..... 4½ „	—	—	.
„ .... 5 „	—	—	—
OOSTENRIJK.			
Obl. *Goll* 5 p.	—	—	-
„ „ 4 „	52¾	—	—
„ Met. 5 „	64 13/16	65⅛	65 1/16
„ „ 2½ „	33 3/16	¼	33 3/16
„ r. Amst. 5 „	86½	⅝	86⅝
„ Nat. 54. 5 „	69 15/16	70⅛	70⅛
Bankaktien	839	—	—
Aand. 1854	255½	—	—
„ 1860	536	—	—
ITALIË.			
Leen. 1861 5 p.	68¼	⅜	—
„ bet. Amst. 5 „	69⅜	-	
BRAZILIË.			
Geldl. 24. 5 p.	99⅞	100	—
„ 60. 4½ „	—	—	.
ECUADOR.			
Oblig. 1855	15¾	—	—
VENEZUELA.			
Oblig..... 3 p.	24 15/16	25	25
„ .... 1½ „	12⅞	15/16	—
GRENADA.			
Oblig..... 4½ p.	31¼	⅜	31⅜
MEXICO.			
Oblig..... 3 p.	42⅞	43 7/16	43 7/16
N.-AMERICA.			
Ill. Spw. Aand.	82	½	82¼
„ Obl. C. B. 7 p.	81	¼	81¼
Ver. St. ... 5 „	72⅛	½	72⅜
„ ... 6 „	78¾	15/16	78⅞
GRIEKENLAND.			
Obl. 1825	36 11/16	15/16	36 15/16
TURKIJE.			
Cert. ...... 6 p.	50 11/16	13/16	50 13/16

Nederl. Bank 180; Rijn-Sh. volg. 264; Centr. Sp. *f* 128½, 130½, 130¼; dito Aand. 53; Spanje Obl. 3 pct. 54¾; Rusl. Adm. te Lond. 5 pct. 84¾; Rusl. 1862, 90½, 90 9/16; Venez. conv. 54 7/16; gest. Gren. 16 3/16, 16 7/16, 16⅜; N.-Amer. Phil. bij H. lr. A, 82; Galvest. Sp. 30½; dito Stell. 29¾, 30¼; 6 pct. Vereen. St. 1882, 75⅜, 75 11/16, 75 11/16; Turk. Cert. 6 pct. 142¼, 142½; Bromb. Sp. 71¾.

Koers van het geld: Bel. —. Prol. 3½. Disk. 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*,

BOON HARTSINCK, *President.* J. KLEEBLAD, *2e Secretaris.*

De binnenl. fondsen zonder verandering van eenig belang. Centraal-spoorweg-aandeelen waren iets hooger te plaatsen. Oostenrijksche en mexicaansche fondsen, eerst flaauw, herstelden zich later eenigzins. Americanen aangeboden. De overige artikelen onveranderd.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 25,45; Dito Nat. *f* 28,25; Div. Eng. per £ *f* 11,75; Eng. Russen per £ *f* 11,80; Frans. *f* 55⅝; Belg. *f* 55¾; Pruiss. *f* 34⅝; Hamb. Russen *f* 36; Russen in Z. R. *f* 36 9/16.

WEENEN, 17 September. De 5 pc. met. 77; nat. 82.90.

LONDEN, 17 September. De 3 pc. gecons. 93⅝ à ¾. Mexico 44 à ¼. Grieken 38¼ à ½.

PARIJS, 17 September. De 3 pc. 68.05. Spanje 52, en 48⅛.

MARKTBERIGTEN.

DELFT, 17 September. *Boter f* 56 à *f* 60.

*** Voor den zwaar beproefden huisvader (zie Haarl. Courant van 3 en 11 Sept.), is in dank ontvangen, van A. A. 2 coup. *f* 4,95; C. uit Arnhem een muntb. *f* 10; J. coup. *f* 2,97; L. coup. *f* 2,47½, door J. MOLL JBZ., Predt.

's Haye, 15 *September* 1863.

*** Behalve de reeds door mij verantwoorde gelden, heb ik nog ontvangen de volgende giften: van A. G. H. de G., postm. Groningen *f* 50; N. postm. Deventer *f* 2,47; N. postm. Alkmaar *f* 10; C. B. *f* 10; N. *f* 4; N. *f* 1,23½; M. C. postm. Amsterdam *f* 44,55; N. *f* 2,30 kr.; N. *f* 1; W. H. K. *f* 5; N. postm. 's Bosch *f* 2,47½; N. *f* 2,30 kr.; N. *f* 2; H. K. *f* 2,50; N. *f* 2,50; L. K. *f* 40; D. *f* 10; E. B. *f* 12,37½; E. B. *f* 1,23½; F. A. *f* 12,37½; A. A. *f* 4,95; V. *f* 60; F. *f* 50; K. L. *f* 25,10; Kr. *f* 10; L. C. C. *f* 2,50; A. B. *f* 15; N. *f* 6,18½; I. I. *f* 2; N. postm. Rotterdam *f* 2,47½; N. *f* 20; N. *f* 1; N. postm. Zeist *f* 14,85; N. R. *f* 50; B. postm. Nijmegen *f* 5,19½; V. B. *f* 1,48½; N. N. *f* 2,50; N. N. *f* 1; D. A. G. postm. Kampen *f* 1,98; E. *f* 5; U. *f* 10; gek. gr. k. l. C. *f* 10; N. *f* 5; A. B. C. *f* 12,37½; N. *f* 2; F. & B. *f* 3; L. O. Z. postm. Zeist *f* 100; Y. Z. *f* 1,50; V. L. *f* 2,50; N. N. postm. Arnhem *f* 10.

Zoo heeft dan de Heer mijn vertrouwen niet beschaamd. *Meer* dan het gevraagde heb ik bekomen. Mijnen hartelijken dank, ook namens de *blijde* weduwe, aan de milde gevers. De meer dan gevraagde gelden zal ik èn tot dekking der onkosten èn tot aankoop van het een en ander noodige besteden.

's Haye, 15 *September* 1863. J. P. G. WESTHOFF, Evang. Luth. Predt.

*** Getrouwd:

C. G. SCHUBART, van *Pirna* in *Sachsen*, met W. A. JOOSTEN.

AMSTERDAM, 15 September 1863.

AMSTERDAM — NIEUWE-DIEP.

STOOMRADERJAGTEN *ZAANSTROOM N°.* 1 en *N°.* 2.

Op Zaturdag, den 19den dezer, zal de reis tusschen Alkmaar en het Nieuwe-Diep **geschorst zijn** en de dienst worden waargenomen als volgt:
Van Amsterdam naar Alkmaar 's morg. 7½ en 's nam. 5 ure.
„ Alkmaar „ Amsterd. „ 5¾ „ „ 3¼ „

*** Op den 5den Augustus 1863 zijn te PARAMARIBO getrouwd:
H. W. D. DONKER CURTIUS
en
B. E. VAN GOGH,
wed. *M. W. van Brugh Duyckinck.*
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
ROTTERDAM, TH. H. NAHUIJS
16 September 1863. en
Algemeene kennisgeving. J. W. ITTMANN.

*** Getrouwd:
J. N. A. Baron TAETS VAN AMERONGEN,
1e Luitenant van den Generalen Staf, en
C. S. S. VAN LENNEP.
AMSTERDAM, 16 September 1863.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER *M. J. VAN EMDEN — ZAAL.*
SURINAME, 19 Augustus 1863.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER *A. P. RUSSEL BOERLAGE*, echtgenoote van J. G. DE HOOP SCHEFFER.
AMSTERDAM, 13 September 1863.

*** Bevallen van een ZOON Vrouwe *A. H. J. KETJEN — DE PESTERS.*
UTRECHT, 14 September 1863.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *A. E. VAN WERKHOVEN — STOLL.*
'sBOSCH, den 15den September 1863.

*** Voorspoedig bevallen van een ZOON Vrouwe *S. L. DOUDE VAN TROOSTWIJK*, geb. *LUZAC.*
Huize STERRESCHANS, te *Nieuwersluis*,
15 September 1863.

*** Bevallen van eene DOCHTER *J. A. VAN OMMEREN — TEN HAM.*
ROTTERDAM, 16 September 1863.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een ZOON Vrouwe *CLARA REEPMAKER*, geb. *VIRULY.*
ROTTERDAM, 16 September 1863.

*** Heden is in den ouderdom van 39 jaren overleden, de Wel-Ed. Gest. Heer J. P. K. VAN MOORSEL, Luitenant ter Zee 1ste klasse, echtgenoot van
AMSTERDAM, E. VAN MOORSEL,
7 September 1863. KAMERLING.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Onze hoog geachte en innig geliefde moeder en behuwd-moeder MARRETJE KOST, weduwe *Reijer Klees*, is heden morgen, in den ouderdom van ruim 80 jaren, zacht ontslapen. *Uit aller naam*,
Dr. K. KLEES Rz.
AMSTERDAM, 12 September 1863.

*** Heden overleed ons geliefd jongste dochtertje GERHARDINA ALEIDA, in den ouderdom van één jaar.
ZUTPHEN, L. W. H. TJEENK WILLINK.
13 September 1863. A. M. E. TJEENK WILLINK,
BOLAND.

*** Heden overleed, na een langdurig lijden, tot diepe droefheid van hare kinderen en verdere betrekkingen, in den ouderdom van ruim 50 jaren, Vrouwe A. G. LEWE VAN NIJENSTEIN, weduwe van den Heer Mr. *B. H. van der Haer*, in leven Lid van de Gedeputeerde Staten van Vriesland.
GRONINGEN, den 14den September 1863.
Eenige kennisgeving.

*** Op den 11den dezer is te *Oss*, in den ouderdom van bijna 85 jaren overleden, mijne geliefde zuster ANNA MARIA DINGEMANS, weduwe van den Wel-Edelen Heer *J. P. van Geest*, in leven Medicinae Doctor.
'sGRAVESANDE, G. C. DINGEMANS.
den 14den September 1863. Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed in den ouderdom van ruim 40 jaren, mijn geliefde echtgenoot MARIE ADRIEN KLUIT, in leven Lid van den Gemeenteraad enz.
LEIDEN, E. B. J. SCHELTEMA,
14 September 1863. wed. *M. A. Kluit.*

*** Heden overleed, tot onze innige droefheid, ons geliefd jongste kind LODEWIJK ALEXANDER CORNELIS, in den ouderdom van ruim één jaar.
HELDER, J. C. L. K. VAN WELY.
15 September 1863. G. J. VAN WELY,
DE BOCK.

*** Heden overleed onze lieveling PIETER, ruim 5 maanden oud.
ZAANDAM, F. DOORN.
15 September 1863. D. DOORN,
Eenige kennisgeving. VIS.

*** De ondergeteekende betuigt bij deze haren hartelijken dank, voor de deelneming en belangstelling, van vrienden en bekenden ondervonden bij de ziekte en het overlijden van haren dierbaren echtgenoot, den Heer *D. Lunenburg.* De wed. D. LUNENBURG,
geb. DE KOVEL.
GOUDA, 16 September 1863.

*** Voor de menigvuldige bewijzen van belangstelling, ons betoond bij het overlijden onzer geliefde moeder, betuigen wij onzen hartelijken dank.
OOSTZAAN, *Uit aller naam*,
18 September 1863. KLAAS BRAT KZN.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, bij het afsterven van onzen lieveling *Gerhard August Rudolf*, betuigen wij langs dezen weg, onzen opregtsten en vriendelijksten dank. J. B. X. THIEMAN.
HAARLEM, A. M. THIEMAN,
17 September 1863. VAN DER HURK.

*** Met dankzegging aan allen, die mij voor de ontslagene gevangene eene **DIENST** aanboden, zij bij deze berigt, dat zij bij een hunner geplaatst wordt.
W. FRANCKEN Az.
Rotterdam, 16 *September* 1863.

*** De Heeren HOPE & C°., KETWICH & VOOMBERGH en Wed. W. BORSKI adverteren, dat de **COUPONS**, verschenen in America 1 Julij 1863, van 6 pCt. Certificaten hunner Administratie, ieder groot D. 12.—, van heden af zullen worden betaald ten kantore van de *Associatie-Cassa*, te weten:
op Inscriptiën ten lasten van
de Vereenigde Staten van Amerika, met *f* 28.43.
de Staat Ohio, met *f* 19.76, — en die van
de Staat Illinois, met *f* 20.58.
Voorts wordt geadverteerd, dat mede van heden af, ten kantore voornoemd, zal worden gevaceerd tot betaling van de Rente, verschenen 1 Julij 1863, op de door hun uitgegevene Bewijzen van Uitgestelde Schuld der Staat *Illinois*, spruitende uit onbetaalde Renten van 1 Julij 1847 tot 1 Julij 1857 ingesloten, renten 6 pct., ieder groot Ds. 145.20 kapitaal, bedragende Ds. 4.35⁶⁄₁₀, zijnde *f* 7.47, tegen aanteekening op de Bewijzen en overlegging van geteekende kwitantiën, waarin de nummers naar volgorde zijn vermeld.
Amsterdam, 17 *September* 1863.

*** VLAER EN KOL te Utrecht, adverteren, dat de uitgelote Obligatiën en de Coupons, verschenen 1 Julij 1863, ten laste den
Straatweg van Zeyst naar de Grebbe,
tot 23 Julij bij hen ingeleverd, te hunnen kantore betaald worden, tegen intrekking der provisioneel uitgegeven Renversalen.

Athenaeum Illustre.

Aan belanghebbenden wordt berigt, dat tot **INSCHRIJVING** bij het *Amsterdamsche Studentencorps* gelegenheid gegeven zal worden, op *Maandag* 21 *September* a. s., des namiddags te half drie ure, ten huize van den Heer P. E. LUGT, Keizersgracht bij de Heerenstraat, S. S. 313.
Namens Rector en Senaat,
H. N. TEDING VAN BERKHOUT,
J. S. S. A. h. t. ab-actis.

SINT CHRISTOPHORI LEEN TOT OLDEHOVE.

Namens Heeren Burgemeester en Wethouders der Stad Leeuwarden, als Provisoren van het Sint Christophori Leen tot Oldehove, worden Collatoren van hetzelve opgeroepen, om te compareren op Dingsdag den zesden October 1863, des voormiddags elf ure, op het Stads- of Gemeentehuis van Leeuwarden, ten einde alsdan over te gaan tot stemming van eenen **CANDIDAAT**, tot het genot van de inkomsten van genoemd Leen, thans opengevallen.
Op geene andere dan behoorlijk gelegaliseerde en geregistreerde procuratien of stembilletten kan worden acht geslagen. Namens Provisoren voorn.,
De Bestuurder van het Sint Christophori Leen tot Oldehove,
C. F. F. RINIA VAN NAUTA.

*** Men verlangt in Arnhem, voor gewoon lager onderwijs, een geschikt **HULP-ONDERWIJZER** van de Pr. G. Adres, met *franco* brieven, onder de lett. B. Z., bij den Boekhandelaar STENFERT KROESE te Arnhem

HULP-ONDERWIJZER.

Er wordt gevraagd een **HULP-ONDERWIJZER**, om met den 1sten October aanstaande in dienst te treden, aan de openbare lagere school te Oosterend op Texel, op een traktement ad *f* 300 's jaars.
Inclinerenden worden verzocht in *persoon* of met *franco* brieven, zich aantemelden voor den 25sten dezer maand bij den Burgemeester van Texel.
Texel, den 5*den September* 1863.

*** Een **HULP-ONDERWIJZER**, bekend met het Fransch, de Wiskunde en de Muziek (piano orgelspel en zang), zoekt tegen November of later eene betrekking aan eene openbare school. Brieven *franco*, onder letter P, in den Boek- en Muziekhandel van J. V. SCHATTENKERK te Doesborgh.

Er wordt gevraagd

een **SECONDANT**, op een Instituut, waar veel gelegenheid is zich verder te bekwamen in de moderne talen en de wiskunde. Brieven *franco*, lett. V., bij de Boekhandelaars A. F. BLANCHE & COMP. te Utrecht.

*** Men zoekt voor een **JONG MENSCH**, van ruim 20 jaren, P. G., van fatsoenlijke familie, de gelegenheid om bij een Burgemeester te platten lande werkzaam te zijn en met administratie bekend te worden, tegen billijke vergoeding van kost en inwoning. Hierop reflecterenden gelieven zich, met *gefrankeerde* brieven, te adresseren, onder letters P. L., aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

WELGEMEEND!

Iemand van middelbaren leeftijd, P. G., eene fatsoenlijke betrekking hebbende, wenscht met een fatsoenlijk **MEISJE**, van dezelfde Godsdienst, tusschen de 25 en 30 jaren en eenig fortuin bezittende, in kennis te komen, ten einde na wederzijdsch goedvinden een **wettig huwelijk** aantegaan. (Discretie wordt beloofd). Adres, *franco*, lett. H., bij de Boekh. G. PORTIELJE EN ZOON te Amsterdam.

*** Eene Hulp-onderwijzeres, P. G., 24 jaren oud, wenschte eene betrekking te vinden als **SECONDANTE** in eene inrigting, waar zij tevens gelegenheid heeft zich verder te bekwamen tot Hoofd-onderwijzeres.
Franco brieven, onder letters P. G. K., bij den Boekhandelaar J. G. BROESE te Utrecht.

INSTITUUT
voor Jonge Jufvrouwen
TE
TIEL.

Mejufvrouw B. T. DE BOUVÉ heeft de eer aan ouders en voogden bekend te maken, dat zij voornemens is zich met primo November te Tiel te vestigen, als **DAG- en KOSTSCHOOLHOUDERES.**
Het onderwijs zal geëvenredigd zijn aan de eischen van den tegenwoordigen tijd, en voor eene beschaafde en christelijke opvoeding der Élèves zal bijzondere zorg worden gedragen. Op het spreken der vreemde talen zal zeer worden gelet, daar de Institutrice zelve zich de kennis daarvan door een veeljarig verblijf in den vreemde heeft eigen gemaakt.
Nadere informatien zijn te bekomen bij de Institutrice zelve te Doesborgh, of bij de ondergeteekenden:
Miss J. LEESON, Institutrice, te Ede.
Dr. P. H. TYDEMAN, Schoolopziener in het 7e district van Gelderland, te Tiel.
Mr. W. VAN DE POLL, Schoolopziener in het 8e district van Gelderland, te Tiel.
Dr. F. G. B. VAN BLEECK VAN RIJSEWIJK, Schoolopziener van het 2e district van Gelderland, te Harderwijk.
W. C. E. KOCH, Predikant, te Delft.
J. POSTHUMUS MEIJES, Predikant, te Groningen.
A. COUVÉE, Predikant, te Doesborgh.
C. HOOIJER, Predikant, te Zalt-Bommel.
A. DE VRIES ROBBÉ te Ede.
S. WITTEVEEN te Huizum bij Leeuwarden.

EXTERNAAT.

De ondergeteekende heeft de eer aan ouders en voogden te berigten, dat zij zich 1 Nov. e. k., als **HOOFD-ONDERWIJZERES** vestigt op de Keizersgracht hoek Runstraat, HH. 423. Prospectussen zijn voorloopig te bekomen bij Mejuffrouw A. J. SCHEIDIUS, aan welker Instituut zij omtrent 8 jaren is werkzaam geweest.
Tot het geven van alle noodige inlichtingen hebben zich, behalve genoemde Institutrice, bereid verklaard, de Heeren: E. H. VON BAUMHAUER, Professor in de Scheikunde, A. J. H. VAN DER TOORN, Schoolopziener, Mr. JO. DE VRIES JZN., Kantonregter, M. I. VERKOUTEREN, Med. Dr. M. F. HOPMAN.
Amsterdam, 14 *September* 1863.

*** Er wordt gevraagd in een talrijk gezin, om behulpzaam te zijn in de *huishouding*, eene **JUFVROUW**, P. G., uit den beschaafden stand, die goed kan naaijen en met de wasch omgaan. Ook zoude een fatsoenlijk *burger meisje*, niet beneden de 26 jaren, als **DERDE MEID** geplaatst kunnen worden. Van beiden wordt verlangd, dat zij in dergelijke betrekking werkzaam geweest en zeer goede getuigen kunnen leveren. Brieven *franco*, letter W., aan den Boekhandelaar J. G. BROESE te *Utrecht.*

*** Tegen 1° November of eerder wordt gevraagd eene fatsoenlijke **BURGER JUFVROUW** of goede **KINDERMEID**, tusschen de 25 en 35 jaren, van de P. G. en gewoon om met jonge kinderen omtegaan en in alles te verzorgen, tevens grondig bekend met mazen, stoppen, naaijen, strijken en plooijen. Zij die lange jaren in dusdanige dienst zijn werkzaam geweest zullen vooral in aanmerking komen. Adres, met *franco* brieven, onder letters A. B., bij den Boekhandelaar W. P. VAN STOCKUM, te 's Hage.

*** Eene **JUFVROUW**, van middelbaren leeftijd, P. G., bekwaam in alles wat huishouden, wasch, naaijen, japonnen maken enz. aangaat, zag zich tegen November of later gaarne weder geplaatst als huishoudster, tot hulp en gezelschap eener dame of van bejaarde lieden. Om gegronde redenen hare tegenwoordige betrekking verlatende, kan zij uit deze, zoowel als vroegere, de voldoendste getuigen overleggen. Brieven *franco*, onder lett. C, bij den Boekhandelaar A. C. ROLFF, Utrechtschestraat, Z. 841, te Amsterdam.

*** Eene **OUDERLOOZE JUFVROUW**, P. G., van fatsoenlijke familie, 27 jaren oud, wenschte tegen November of eerder geplaatst te worden, hetzij voor huishoudster of tot verzorging van kinderen, waarvan zij de beste getuigen kan produceren. Brieven *franco*, onder lett. L. G. Z., bij den Boekhandelaar J. MADO te Utrecht.

*** Eene **JUFVROUW**, van de P. G., ruim dertig jaren, zag zich gaarne geplaatst als huishoudster of ter assistentie in dezelve, kunnende zij tevens goed naaijen, mazen en met de wasch omgaan. Adres, lett. N N, bij A. CRANENDONCQ EN ZONEN, Boek-, Papier-, Muzijk- en Kunsthandelaars, te Nijmegen.

*** In een gezin met drie jonge kinderen verlangt men eene **HUISHOUDSTER**, om de vrouw des huizes in de waarneming van de huishouding behulpzaam te zijn. De verlangde persoon moet in staat zijn eene geheele huishouding te dirigeren, goed met kinderen kunnen omgaan, gewillig en zacht van humeur zijn. Men adressere zich onder letter H, *franco*, met opgave waar informatien te bekomen zijn, bij de Boekhandelaars A. F. BLANCHE EN COMP. te Utrecht.

*** Met 1° November e. k. wordt te *Utrecht* verlangd, eene **KINDERMEID** (geene Bonne), van de P. G.; hoofdvereischten zijn, geschiktheid van met kinderen te kunnen omgaan, zij die hiervan goede getuigschriften kunnen overleggen kunnen op hoog loon rekenen. Adres, met *franco* brieven, onder letter K, bij den Boekhandelaar J. DE KRUYFF te Utrecht.

*** *On demande* **UNE SECONDANTE** *P., examinée sous la loi actuelle. S'adresser sous la lettre S., avec des lettres franco, à Messieurs A. F. BLANCHE & COMP, libraires, à Utrecht.*

*** *On demande pour une* **Demoiselle Française**, *pouvant fournir les meilleurs renseignements, une place* **d'Institutrice** *dans un pensionnat. S'adresser par lettres affr. à Mr. le libraire NOORDUYN à Gorinchem, sous litt. H. K.*

*** *Vers le mois de Novembre prochain on désire engager dans un* **Institut** *de la ville d'Utrecht, un* **Précepteur Français** *ou* **Suisse**, *de la R. P., et autorisé pour l'instruction, suivant les lois de ce pays.*

Outre le logement, la table etc., les conditions sont avantageuses.

Pour de plus amples informations on est prié de s'adresser sous l'initiale M., au libraire J. H. SIDDRÉ à Utrecht.

*** *On désire trouver, pour le mois de Novembre, une* **BONNE** *de la Suisse-Française, R. P., capable de donner les soins nécessaires à trois enfans, et sachant bien la couture. S'adresser, par lettres affranchies, sous l'initiale D., chez Mr. A. KNOOP, Klein Heiligland à Harlem.*

Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat de gewone **JAARLIJKSCHE ALGEMEENE VERGADERING** van stemhebbende actiehouders, zal gehouden worden op Zaturdag den 26sten September a. s., des voormiddags te 11½ ure, in het gebouw der Koninklijke Nederlandsche Yachtclub te Rotterdam.

*** *Directeuren der onderlinge Waarborg-Maatschappij van Weduwen-Pensioenen* hebben de eer aan de respective leden te berigten, dat de tweede algemeene jaarlijksche **VERGADERING** zal plaats hebben op Woensdag den 30sten September e. k. en dat als gedelegeerden tot deze vergadering benoemd zijn de H. H.:

W. A. DUIJM te 's Hage, voor de prov. Zuid-Holland.
J. PASMAN „ Alkmaar, „ „ „ Noord-Holland.
J. F. POSTHUMA „ Harlingen, „ „ „ Friesland.
en A. J. SMAAL „ Delfzijl, „ „ „ Groningen.

Amsterdam, 15 *September* 1863.

*** *Burgemeester en Wethouders van* 'S GRAVENHAGE, zijn voornemens op *Maandag den 28sten September* 1863, des namiddags te één ure, op het Raadhuis in het openbaar aan te besteden:

Het bouwen van KEUKENS en van een WASCHHUIS bij het Nieuwe Gasthuis aan den Zuidwal en het AFWERKEN van dat Gasthuis.

De bestekken en voorwaarden van aanbesteding, die tegen betaling van *f* 0,90 verkrijgbaar zijn ter Plaatselijke Secretarie, 2de afdeeling, liggen ter lezing aan het nieuwe gebouw aan den Zuidwal, waar teves de noodige inlichtingen betreffende deze werken zullen gegeven worden.

Aanwijzing zal plaats hebben op Vrijdag en Zaturdag den 18den en 19den September aanstaande, tusschen 9 en 12 ure des voormiddags. Alleen zij, die de aanwijzing hebben bijgewoond, worden tot mededinging bij deze aanbesteding toegelaten, en ten dien einde moet iedere aannemer bij de aanwijzing de presentie-lijst onderteekenen.

*** *Het Collegie van Regenten over het Huis van Arrest* te APPINGADAM gedenkt op Maandag den 5den October 1863, des middags te 12 ure, in gemeld Gesticht, publiek aan te besteden:

Het **ONDERHOUD** der **GEVANGENEN** met de artikelen voor de kantine, van af den 1sten Januarij tot en met den 31sten December 1864, waarvan de voorwaarden met den voedingstaat ter lezing zijn gelegd bij den Cipier van gemeld Huis van Arrest, alsmede bij den Logementhouder *W. Houwing* te Appingadam, de wed. *Smaal* te Delfzijl en bij de wed. *Eekhof*, aan de Groote Markt, te Groningen.

Nadere inlichtingen ten dezen zijn te bekomen bij den Cipier van bovengemeld gesticht.

Het Collegie van Regenten voornoemd,
R. T. MEES, Vice-President.
H. J. BEBINGH, Secretaris.

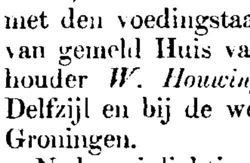

De ondergeteekende maakt door deze bekend, dat zijne **DILIGENCES** van Leyden naar Woerden visa versa, wegens verandering van den Rijn-Spoorweg, den 16den September in het vervolg dagelijks zal vertrekken: van Leyden 's morgens om 7 ure en van Woerden onmiddelijk na de trein die om 1 uur 34 minuten aankomt.

G. TIBBOEL.

KERK-VERLICHTING.

Aanbiedingen worden gevraagd voor **KERK-VERLICHTING** met **Petroleum-Lampen**, intezenden aan het Hervormd Kerkbestuur te Delden.

*** Terstond te HUUR, op de Heerenstraat te Rhenen, een in goeden staat en van vele gemakken voorzien **WOONHUIS**, bevattende twee beneden- en twee bovenkamers, behangen en met kasten en stookplaatsen voorzien, alsmede keuken, kelder, zolders en bergschuur. Huurprijs *f* 150 per jaar. Brieven *franco*, onder letters A Z, bij den Boekhandelaar C. G. J. WOLTERS te Rhenen.

UIT DE HAND TE KOOP VOOR *f* 4300.

Een voor zes jaren geheel nieuwe, hechte, moderne **HEERENHUIZING**, voorzien van zes behangene boven- en benedenkamers, waarvan eene met suite, verder keuken, kelder, afzonderlijke dito schuur, stalling en tuin, gelegen in de kom van het schoone en aangename dorp Heerde prov. Gelderland, in de nabijheid der Centraal Spoorweg, vrij van overstrooming. Te bevragen, met *franco* brieven, bij den Heer D. VAN DAM, te Maarssen prov. Utrecht.

UIT DE HAND TE KOOP,

eene kapitale **BOUWMANSWONING**, aan den Rijn onder Hazerswoude, met ruim 24 bunders best **WEI-** en **HOOILAND**, in 1864 uit de huur. Te bevragen bij den Notaris Mr. H. OBREEN te Leiden. Brieven *franco*.

UIT DE HAND TE KOOP

een **HEERENHUIS**, gelegen op een der beste standen binnen Zutphen, bevattende ***zes ruime benedenkamers***, waarvan ***vier en suite***, ***vijf bovenkamers, dienstbodenkamers, mangelkamer***, ***bergplaatsen voor brandstoffen***, met afzonderlijken uitgang, tevens geschikt om voor ***stal*** en ***remise*** interigten, ***groote keuken*** met ***welwaterpomp***, droogen ***kelder*** en ruimen ***tuin***.

Dit perceel is om de gunstige ligging en ruimte zeer geschikt ook voor winkelnering.

Te bevragen met *franco* brieven, bij den Boekhandelaar A. E. C. VAN SOMEREN te Zutphen.

*** Te Utrecht, op eene der voornaamste standen te KOOP, een hecht en weldoortimmerd **HEERENHUIS**, met grooten wel aangelegden **TUIN**, bevattende, behalve eene marmeren vestibule en gang, *elf* kamers, allen behangen en de meesten met stookplaatsen voorzien, verder keuken, mangel- en dienstbodenkamers, kelder, zolder over het geheele huis en alles wat bij een huis van den eersten rang gevorderd wordt.

Nadere informatien *franco* te bekomen, onder lett. A., bij den Heer BERGHUIS, Wittevrouwenstraat, lett. H n°. 641, aldaar.

KISTEN.

Eenige gebruikte **KISTEN** te KOOP. *Franco* te bevragen bij den Mr. Timmerman DAALBERG te Haarlem.

Te Koop gepresenteerd,

een anderhalfjarig **RUIN-PAARD**, van echt vlaamsch ras, goed uitgegroeid en zonder gebreken. Te bevragen bij den Bouwmeester C. CORNELISSEN te Renswoude.

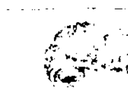

een kapitaal, hecht en sterk, goed onderhouden **HEERENHUIS** en **ERVE**, met daarbij gelegen terrein, ter grootte van ongeveer 2700 □ ellen, riant en zeer aangenaam gelegen in eene der buitenwijken van Arnhem.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen aan het kantoor van den Notaris VAN ECK te Arnhem. Brieven *franco*.

BERIGT VAN INZET.

Van de **ONROERENDE GOEDEREN**, op den 15den dezer te Nijkerk bij inzet geveild, om aldaar op 22 dezer, des voormiddags te 11 ure, in het logement *de Roskam*, bij afslag en zonder voorbehoud van beraad, finaal te worden verkocht, is gebragt:

Eene kamp hooi- en weiland, *de Garderkamp*, onder Putten, op .... *f* 3300.

Twee kampen dito, *Heeraartskampjes* of *de Boterkampjes*, onder Putten, op .... *f* 3000.

Twee kampen dito, *de Laeskampen*, onder Putten, op .... *f* 3500.

Twee kampen dito, *het Klokkenland*, onder Nijkerk, op .... *f* 6000.

Eene kamp dito, *de Aakamp*, onder Nijkerk, op „ 3550.

Het huis met aanhoorigheden, te Nijkerk aan de Kolk, op .... *f* 4200.

En het perceel boschgrond, onder Putten, op „ 210.

Verdere verhoogingen van bod voor deze bij billetten breeder omschrevene perceelen, worden inmiddels aangenomen ten kantore van den Notaris **COLENBRANDER** te Nijkerk, alwaar ook nadere inlichtingen verkrijgbaar zijn.

*** De Notaris **A. EVERTS** te Dieren, zal, op Woensdag den 23sten September en 7 October 1863, telkens des middags om een ure, in het logement *Westhoff*, te Dieren, bij inzate en toeslag verkoopen:

Eene **HUIZINGE**, met **ERF** en **TUIN**, de schoonste gezigten opleverende, gelegen te Dieren aan den IJssel, in de nabijheid van den Rijks-straatweg en het station van den staats-spoorweg, groot 17 roeden, 15 ellen. Het huis bevat 2 woningen, en wel het voorste 6 kamers met stookplaatsen, keuken, kelder en 2 zolders, thans verhuurd voor *f* 300 's jaars, en het achterste gedeelte 2 kamers, 1 slaapkamer, keuken, 2 kelders en ruim achterhuis met stallingen voor paarden en koeijen, bewoond door den eigenaar *H. Weykamp*; alles te aanvaarden den 1sten Mei 1864, en te zien tot den toeslag toe, elken Maandag en Donderdag, 's middags van 12 tot 4 ure, mits vooraf belet vragende. Billetten en inlichtingen zijn, op *franco* aanvrage, bij voormelden Notaris te verkrijgen.

OPENBARE VERKOOP.

Men is voornemens, ten overstaan van den Notaris **A. EVERTS** te Dieren, op Donderdagen 24 September en 8 October 1863, telkens des morgens om 10 ure, in het logement *den Engel*, op de Rhedersteeg, bij inzate en toeslag zonder beraad te verkoopen:

HET LANDGOED SCHERPENHOFF,

zeer riant gelegen te Rheden, nabij de Rhedersteeg, 1½ uur van Arnhem, in de schoonste streken van Gelderland, bestaande in een kapitaal, ruim, smaakvol ingerigt en voor zomer en winter geschikt heerenhuis, koetshuis, stalling, boerderij, koetsiers- en tuinmanswoningen en meerdere getimmerten, moestuinen in schuttingen ingesloten, wandelbosch met welig groeijende opgaande- en vruchtboomen en plantsoen. Voorts sierlijke waterpartijen, visscherij, uitmuntende weilanden, geschikt voor steenbakkerijen enz., enz., te zamen groot 20 bunders, 57 roeden, 71 ellen. Eindelijk het GESTOELTE in de Herv. Kerk te Rheden. Al het HOUTGEWAS zal op nader te bepalen tijd afzonderlijk worden verkocht; alles op zoodanige voorwaarden en in zoodanige perceelen, als bij billetten ampel is omschreven, die even als meerdere inlichtingen op *franco* aanvrage zullen te verkrijgen zijn bij voornoemden Notaris, bij wien acht dagen vóór de inzate de veilings-conditien en de kaarten ter inzage liggen; terwijl de aanwijzing dagelijks zal geschieden door den Tuinman op de plaats.

*** Men is voornemens, op Donderdag den 1sten October 1863, vóór den middag te elf ure, in de herberg *de Vergulde Wagen*, van de wedr. *H. Forrer*, te Akersloot, openbaar te verkoopen:

1. Een **HUIS** en **ERVE**, en een stuk **BOUWLAND**, aan de westzijde van den Westerhoogenweg, in den grooten polder, in de gemeente Akersloot, sectie A, n°. 415, groot —,01,40, en n°. 416, groot —,56,30, en

2. Een stuk **BOUWLAND**, aldaar, sectie A, n°. 414, groot —,57,60.

Uitvoeriger bij billetten omschreven en nadere inlichtingen te bekomen ter kantoren van de Notarissen **D. VAN DER WART** te Krommenie en **S. A. DE LANGE** te Alkmaar.

De Notaris **H. A. MEENDERINK**, gevestigd te Utrecht, zal op Dingsdag den 6den October 1863, 's morgens om 11 ure, in *het Regthuis* te Kockengen, bewoond door *H. Sloesarwey*, in het openbaar veilen om te verkoopen:

Eene kapitale **BOEREN-HOFSTEDE** genaamd ***VREDERUST***, met zomerhuis, 2 schuren, hooiberg en ruim 20 bunders allerbest **WEI-** en **HOOILAND**, staande en gelegen in Gerverskop, gemeente Harmelen.

Verhuurd, de landen tot kersmis 1864 en de huizing c. a. tot Mei 1865, voor *f* 1000 per jaar.

Breeder omschreven bij billetten en nadere informatien ten kantore van opgenoemde Notaris.

*** De **MAANDELIJKSCHE LEERREDENEN** van Ds. D. CHANTEPIE DE LA SAUSSAYE, vroeger te Leyden bij **DE BREUK & SMITS**, zullen met 1 October e. k. worden uitgegeven bij

M. WIJT & ZONEN te Rotterdam.

Bij inteekening per jaargang .... *f* 2,—
Buiten inteekening .... „ 3,—
Afzonderlijke nummers .... „ -,25

HH. Boekverkoopers gelieven ten spoedigste het benoodigd getal ex. optegeven.

*** In geen goed leesgezelschap of goede leesbibliotheek mogen gemist worden de boeijende werken over America en zijne bewoners van

GUSTAVE AIMARD,

de Nieuwe COOPER,

waarvan heden het licht ziet:

Het Opperhoofd der Aucas,

SCHETSEN EN TOONEELEN UIT CHILI.

Naar de 10*de fransche uitgave*, 2 *dln. gr.* 8°. *met platen f* 6,50.

In 't oorspronkelijk beleven ze herdruk op herdruk, ook de hollandsche uitgave van de **„Vrijkogel"**, **„Spoorzoeker"**, alsmede de 2e druk van **„de Pelsjagers van den Arkansas**, zijn bijna weder uitverkocht.

J. VOLTELEN te Arnhem, heeft uitgegeven:

Begin met God!

MORGEN-OVERDENKINGEN

OP ELKEN DAG DES JAARS,

ter lezing bij de huisselijke godsdienst,

AANGEBODEN DOOR

J. F. THIEME,

Predikant te Wijngaarden c. a.

Prijs *f* 2,60.

*** **J. C. & W. ALTORFFER** te Middelburg, hebben uitgegeven en aan HH. Inteekenaren verzonden:

WILLEM III IN ZEELAND.

GEDENKBOEK VAN ZIJNER MAJESTEITS VERBLIJF IN DAT GEWEST.

21—30 Mei 1862.

Eene bijdrage tot de kennis der tegenwoordige gesteldheid van Zeeland en zijne bewoners,

DOOR

Mr. J. H. de Stoppelaar.

Een gr. 8° boekdeel van 410 blz., met vier in wapenkleuren gedrukte banierkaarten en 1 gekleurde plaat, in fraaije linnen stempelband, met verguld wapen, rug enz.

Van dit keurig uitgevoerd boekwerk, waarvan de opdragt door Z. M. de Koning is aanvaard, zijn slechts een gering getal ex. boven de ingeteekende gedrukt.

Bestellingen à *f* 4 worden in den Boekhandel aangenomen.

School-boekhandel van **I. DE HAAN** te Krommenie.

Handleiding bij het Onderwijs der Nederlandsche taal,

DOOR

Dr. H. KERN.

2 stukken 2de druk *f* 1,80.

Ieder stuk is afzonderlijk verkrijgbaar.

Berigt aan den Handel:

Men wordt verzocht alle aanvragen om exemplaren aan *mij* te rigten, en niet aan den vroegeren uitgever, daar dit eene trage verzending veroorzaakt.

Wie kent **VADER CATS** *niet, den volksdichter bij uitnemendheid, wiens gedichten* **naast den bijbel**, *in ieder huisgezin eene plaats verdienen? De Uitgever* H. C. A. CAMPAGNE *te* Tiel *bezorgt van 's mans complete dichtwerken eene* ***Volksuitgave, goedkoop zonder wederga***, *die door den Heer* **W. J. HOFDIJK** *met eene voorrede bij het publiek wordt ingeleid en die met een keurig titelvignet in staalprijkt. Het werk is compleet in* **8 afl.** *in folio. Prijs* **55 Cents** *de afl. Reeds is de Inteekenlijst met* **6000** *geachte namen voorzien.*

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.